

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219201650
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6219201650.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1/ M. V., nar. XX. XX. XXXX a 2/ D. V., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom D. XXX, XXX XX W., obaja zastúpení JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 8 161,92 € istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 12Csp/109/2019-114 zo dňa 19. 12. 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8 161,92 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 161,92 € od 19. 04. 2018 až do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V časti o zaplatenie úroku za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne zo sumy 7 419,62 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia okresný súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) tak, že žalobcovi proti žalovaným 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou voči žalovaným 1/ a 2/ (ďalej aj „žalovaní“) domáhal zaplatenia istiny vo výške 8 161,92 € s príslušenstvom, pričom v žalobe uviedol, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 0392108 1 08 uzatvoril dňa 27. 09. 2013 so žalovanými 1/ a 2/ Zmluvu o úvere č. 0392108 1 08 (ďalej aj „predmetná zmluva o úvere“ alebo „predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere“), na základe ktorej poskytol žalovaným medziúver vo výške 8 100 €. V zmysle čl. VIII. bod 8.1 predmetnej zmluvy o úvere účtoval žalobca žalovaným 1/ a 2/ poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 100 €, ktorý bol zaúčtovaný žalobcom pri prvej výplate medziúveru. Úroková sadzba úrokov za úver bola úverovou zmluvou dohodnutá v sadzbe 6,59 % p. a. ročne. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení vkladať na konto stavebného sporenia mesačné vklady vo výške 8,97 €, splácať úroky za poskytnutý medziúver v sadzbe 6,59 % p. a. ročne mesačnými splátkami vo výške 44,49 € a súčasne platiť poplatok za poistenie úveru vo výške 4,05 €. Jednotlivé splátky boli splatné do 15. dňa v mesiaci. Žalovaní 1/ a 2/ porušili zmluvne dohodnuté podmienky a dostali sa do omeškania so splácaním splátok úveru. Listom zo dňa 09. 11. 2017 upozornil žalobca žalovaných, že sú v omeškaní so splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace, vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň informoval, že v prípade nedoplatenia omeškaných splátok má žalobca právo požadovať zaplatenie zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko žalovaní omeškané splátky nedoplatili, vyhlásil žalobca dňa 18. 04. 2018 mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola na konte sporenia nasporená suma vo výške 680,30 €, ktorá bola zaúčtovaná s kontom medziúveru, pričom toto zaúčtovanie bolo započítané na istinu úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru predstavoval dlh žalovaných

sumu 8 516,92 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 7 419,62 €, z nezaplatených vyčíslených úrokov za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 629,05 € (zo sumy 8 100 € do 18. 04. 2018), z nezaplateného poplatku za fotokópiu úverovej dokumentácie vo výške 12 €, z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 101,25 € a z nezaplatených ostatných poplatkov za upomienky vo výške 355,00 €, ktoré si žalobca podanou žalobou neuplatnil, ale uplatnil si úrok za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne z dlžnej sumy po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s odôvodnením, že vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru zmluva nezaniká. V súlade s čl. IX. bod 9.3 predmetnej zmluvy o úvere, odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru si žalobca podanou žalobou uplatnil aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z celkovej dlžnej sumy vyčíslenej ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru až do zaplatenia.

1.2 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že žalovaným 1/ a 2/ doručil do vlastných rúk žalobu spolu s prílohami s tým, že ich vyzval, aby sa k žalobe v lehote 10 dní vyjadrili. Žalovaní sa v stanovenej lehote k podanej žalobe nevyjadrili. Okresný súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 19. 12. 2019 v neprítomnosti žalobcu a právneho zástupcu žalovaných, a to s poukazom na ust. § 180 CSP. Žalobca v podaní doručenom okresnému súdu dňa 02. 12. 2019 ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a žiadal, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalovaných neúčasť na pojednávaní neospravedlnil, ani nepožiadaval o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov. Po vyhlásení rozsudku „bolo súdu prvej inštancie predložené“ podanie právneho zástupcu žalovaných zo dňa 18. 12. 2019, v ktorom ospravedlnil svoju neúčasť a neúčasť žalovaných na pojednávaní. Súčasne uviedol právnu argumentáciu k predmetu sporu a žiadal, aby súd umožnil žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť dlžnú sumu v mesačných splátkach. K uvedenému podaniu pripojil právny zástupca žalovaných listiny preukazujúce majetkové a sociálne pomery žalovaných. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že predmetné podanie bolo súdu predložené až po vyhlásení rozsudku vo veci samej, preto na uvedené podanie už nemohol prihliadnuť a vysporiadať sa s ním. Konštatoval, že z predloženej elektronickej doručky a z overenia elektronickeho podpisu vyplýva, že podanie právneho zástupcu žalovaných bolo odoslané súdu dňa 18. 12. 2019 o 10.21 hod. a doručené bolo do elektronickej schránky portálu verejnej správy dňa 18. 12. 2019 o 12.54 hod., pričom elektronicke bolo toto podanie zaslané do elektronickej schránky súdu až dňa 19. 12. 2019 o 6.34 hod. Uviedol, že právnenému zástupcovi žalovaných bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 19. 11. 2019, teda mal dostatok času na to, aby podanie s prílohami zaslal súdu skôr, s prihliadnutím na to, že je potrebný určitý čas na doručenie elektronickeho podania.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, zmluvy o úvere, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18. 04. 2018, s doručenkami preukazujúcimi doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaným 1/ a 2/, s upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 09. 11. 2017, s doručenkami preukazujúcimi doručenie predmetného upozornenia žalovaným 1/ a 2/, výpisu z účtu medziúveru a výpisu z účtu stavebného sporenia, všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav: Žalobca uzatvoril so žalovanými 1/ a 2/ dňa 27. 09. 2013 Zmluvu o úvere č. 0392108 1 08, v zmysle ktorej poskytol žalovaným ako solidárnym dlžníkom mimoriadny medziúver č. 0392108 9 09 vo výške 8 100 €. V zmluve bola dohodnutá výška mesačného vkladu na účet stavebného sporenia vo výške 8,97 €, výška úrokovej sadzby vkladov 2 % ročne, úroková sadzba úroku z omeškania z omeškaných vkladov 5 % ročne, počet mesačných vkladov na účet stavebného sporenia: 249, úroková sadzba medziúveru 6,59 % p. a. ročne, výška mesačnej splátky vrátane úrokov z úveru a poplatku za prijatie do poistenia 48,54 €, konečná splatnosť medziúveru/stavebného úveru dňa 15. 09. 2043. Žalovaní úver nesplácali riadne a včas. Prvýkrát sa dostali do omeškania so zaplatením splátky za mesiac 05/2015. Podaním označeným ako „Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 09. 11. 2017 vyzval žalobca žalovaných, aby v lehote do 30. 11. 2017 uhradili omeškané splátky vrátane splátky za mesiac november 2017 spolu vo výške 398,12 € a zároveň ich upozornil, že ak v poskytnutej lehote nesplnia vyššie uvedené požiadavky žalobcu, vyhlási žalobca mimoriadnu splatnosť úveru a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu vo výške 8 321,84 €. Podaním označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ zo dňa 18. 04. 2018 oznámil žalobca žalovaným 1/ a 2/, že ku dňu 18. 04. 2018 vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru, ktorý im bol poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. 0392108 1 08 zo dňa 27. 09. 2013. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaní 1/ a 2/ neuspokojili pohľadávku žalobcu ani len čiastočne, preto žalobca podal žalobu s tým, že žalovaná

suma 8 161,92 € predstavuje dlh žalovaných 1/ a 2/ ku dňu 18. 04. 2018 (ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru) a pozostáva z istiny úveru vo výške 7 419,62 €, z nezaplatených úrokov za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne, vyčíslených do 18. 04. 2018 vo výške 629,08 €, z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 101,25 € a z nezaplateného poplatku za fotokópiu úverovej dokumentácie vo výške 12 €. Žalobca si podanou žalobou uplatnil aj úrok za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne zo sumy 7 419,62 € od 19. 04. 2018 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 161,92 € od 19. 04. 2018 až do zaplatenia.

1.4 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ustanovenia § 497, § 503 ods. 1 a 2, § 504, § 506 a § 369 zákona č. 513/1991 Z. z., Obchodného zákonníka (ďalej v texte len „Obchodný zákonník“), na ust. § 1 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, na ustanovenia § 52, § 54 ods. 1, 2, § 53 ods. 9, § 54a, § 101, § 103, § 565 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej v texte len „Občiansky zákonník“) a na ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy a uviedol, že z vykonaného dokazovania zistil, čo žalovaní 1/ a 2/ ani nepopreli, že dňa 27. 03. 2013 bola medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ uzavretá Zmluva o úvere č. 0392108 1 08, za podmienok, ktoré z nej vyplynuli. Uvedenú zmluvu posúdil súd prvej inštancie ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom konštatoval, že žalobca v spore preukázal, že žalovaní 1/ a 2/ mali splácať splátky úveru počas doby trvania zmluvy vždy do 15. dňa v mesiaci. Tieto splátky na konte medziúveru slúžili na úhradu splatných úrokov za úver a na konte sporenia slúžili na nasporenie sumy potrebnej pre pridelenie cieľovej sumy a splácanie poplatku za poistenie úveru. Z uvedeného dôvodu boli vždy z vkladu na konto medziúveru zaplatené splatné úroky za medziúver a prípadná zvyšná časť vkladu bola preúčtovaná na konto sporenia ako úhrada poplatku za poistenie úveru a vklad na konto sporenia predpísaný úverovou zmluvou. Od 01. 07. 2014 boli z dôvodu zmeny nastavenia interného bankového systému žalobcu poplatky za poistenie úveru namiesto konta sporenia účtované na konto medziúveru. Z uvedeného dôvodu boli od mesiaca 12/2014 z vkladu na konto medziúveru uhradené splatné úroky za medziúver a poplatky za poistenie úveru a prípadná zvyšná časť vkladu bola preúčtovaná na konto sporenia ako vklad na konto sporenia predpísaný úverovou zmluvou.

1.5 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca v konaní preukázal, že žalovaní 1/ a 2/ porušili zmluvne dohodnuté podmienky a dostali sa do omeškania so splácaním splátok úveru. Žalobca tak v súlade s čl. IX bod 9.3 predmetnej zmluvy o úvere vyhlásil dňa 18. 04. 2018 mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola žalovanými nasporená suma 680,30 €, ktorá bola zúčtovaná s kontom medziúveru, pričom toto zúčtovanie bolo započítané na istinu úveru. Žalovaní sa prvýkrát dostali do omeškania so zaplatením splátky úveru za mesiac 05/2015; od tohto obdobia splácali úver nepravidelne. Žalovaní boli ďalej v omeškaní so splátkami úveru za mesiac 05/2017 - 11/2017. Listom zo dňa 09. 11. 2017 ich žalobca upozornil na možnosť zosplatnenia úveru. Následne boli žalovaní v omeškaní so splátkami úveru za mesiac 01/2018 - 04/2018, splátka za mesiac 04/2018 mala byť splatná dňa 15. 04. 2018. Žalobca úver mimoriadne zosplatnil ku dňu 18. 04. 2018, čiže do splatnosti splátky za mesiac 05/2018. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že s poukazom na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka začala v danom prípade plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky splatnej 16. 04. 2018. Keďže bola žaloba podaná na súd dňa 12. 08. 2019, je z uvedeného podľa okresného súdu zrejmé, že trojročná premlčacia doba na uplatnenie pohľadávky žalobcu na súd v čase podania žaloby žalobcovi neuplynula. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, považoval okresný súd žalobu žalobcu za čiastočne dôvodnú a preto uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8 161,92 €, ktorá ku 18. 04. 2018 (t. j. ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru) pozostávala z istiny vo výške 7 419,62 €, z nezaplatených do 18. 04. 2018 vyčíslených úrokov za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne v sume 629,05 €, z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 101,25 € a z nezaplateného poplatku za fotokópiu úverovej dokumentácie vo výške 12 €. Okresný súd žalobe v časti o zaplatenie sumy 8 161,92 € vyhovel; v časti o zaplatenie úroku za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne zo sumy 7 419,62 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia žalobu ako nedôvodnú zamietol s odôvodnením, že podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie ÚS SR IV. ÚS 476/2012, uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo/143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/567/2013, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/95/2019) dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti úveru. Od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania. Takýto záver je podľa

súdu prvej inštancie logický, pretože z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sú mu poskytnuté veriteľom do doby splatnosti úveru. V opačnom prípade by na ťarchu dlžníka (ktorý je v tomto prípade spotrebiteľom) dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru a jednak úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že v posudzovanom spore došlo dňa 18. 04. 2018 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a tým k zmene obsahu záväzku, ktorú vyvolal veriteľ. Veriteľ svojim právnym úkonom vyvolal stav, v ktorom má právo požadovať okamžite späť celú sumu požičených peňažných prostriedkov, pričom odpadá jeho zmluvné obmedzenie v dispozícii s peňažnými prostriedkami, ktoré poskytol žalovaným 1/ a 2/, lebo títo už nemajú právo vrátiť mu ich v režime výhody dohodnutých splátok. Mimoriadnou splatnosťou úveru zanikli všetky zmluvné dojednania a keďže spotrebiteľ už nemá zmluvne dohodnutý dôvod požičať peňažné prostriedky ďalej užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ ďalej inkasoval zmluvné úroky, ktoré mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby peňažných prostriedkov dlžníkmi. Ak po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru spotrebiteľ mešká s vrátením peňažných prostriedkov, ide o protiprávny stav, s ktorým sa spájajú výhradne sankcie, nie odplatné plnenia, ktoré boli zmluvne dohodnuté pre prípad oprávneného držania peňažných prostriedkov dlžníkmi za podmienok spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku zdôraznil, že právny poriadok dáva veriteľovi nástroje, na základe ktorých sa môže domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí ďalej trpieť obmedzenia podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúce z neoprávneného užívania peňažných prostriedkov dlžníkmi. Ak by si veriteľ uplatňoval zmluvné úroky, ako keby k zmene obsahu záväzku nedošlo, (čomu ale odporuje vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru), zatiaľ čo žalovaní 1/ a 2/ ako spotrebiteľia nemajú nijaké práva, ktoré by im vyplývali zo zmluvy, išlo by o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v prospech veriteľa. Zároveň by sa podporoval stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku, pretože zmluvné úroky mu nahrádzajú jeho nečinnosť, resp. stav, na vzniku ktorého sa spolupodieľal tým, že úverovú zmluvu uzavrel s osobami nespôsobilými na vrátenie dohodnutých peňažných prostriedkov riadne a včas. Z uvedených dôvodov okresný súd žalobu žalobcu v časti o zaplatenie úroku za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne zo sumy 7 419,62 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia zamietol. Vo vzťahu k žalobou uplatnenému úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 161,92 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca si uplatnil voči žalovaným 1/ a 2/ úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 161,92 €. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01. 02. 2013, výška úrokov z omeškania ku dňu omeškania žalovaných s plnením peňažného dlhu bola o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB od 16. 03. 2016 bola 0,00 %. Z uvedeného dôvodu okresný súd priznal žalobcovi z dlžnej sumy 8 161,92 € úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 19. 04. 2018 (t. j. odo dňa nasledujúceho po dni zosplatenia úveru) až do zaplatenia. Zároveň okresný súd rozhodol, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu tohto plnenia.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa do tej časti výroku I., „v ktorej súd prvej inštancie priznal žalobcovi zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 161,92 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia a „v ktorej súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovaných zaplatiť žalobcovi priznaný nárok s príslušenstvom v celosti v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku“ žalovaní odvolali a v odvolaní uviedli, že odvolanie podávajú v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, pretože súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane (žalovaným), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, pretože súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaní v odvolaní ďalej uviedli, že súd prvej inštancie neprihliadol na ich podanie zo dňa 18. 12. 2019, čo odôvodnil v odseku štyri odôvodnenia svojho rozsudku, s čím sa nemôžu stotožniť, pretože v podaní zo dňa 18. 12. 2019 vyjadrili nesúhlas s uplatneným nárokom žalobcu na zmluvný úrok po zosplatení úveru, ďalej nesúhlas s uplatneným nárokom na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy, ktorá už v sebe zahŕňa vyčíslené príslušenstvo pohľadávky a žiadali, aby im súd prvej inštancie priznal možnosť mesačných splátok žalobcovi priznaného nároku, k čomu v prílohe predmetného podania predložili súdu listiny preukazujúce ich finančnú situáciu. Toto ich podanie bolo podľa elektronickej doručky doručované

súdu už 18. 12. 2019 o 14:06:05 hod., nakoľko do elektronickej schránky ich právneho zástupcu bola doručená doručenka predmetného podania s tým, že správa bola úspešne doručená dňa 18. 12. 2019 o 12:54 hod.; podaním žalovaných zo dňa 18.12.2019 bolo súčasne zasielané na vedomie aj protistrane. Pojednávanie v predmetnej veci bolo vytyčené na deň 19. 12. 2019 o 08:30 hod., teda súd prvej inštancie mal podľa názoru žalovaných dostatok času na to, aby sa oboznámil s predmetným podaním žalovaných. K uplatnenému nároku na úroky z omeškania vo výške 5 % z dlžnej sumy ročne, žalovaní v odvolaní uviedli, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi zaplatenie úrokov z omeškania z nesprávnej sumy 8161,92 €. Takto uplatnený nárok na úrok z omeškania nebolo podľa žalovaných možné žalobcovi priznať, pretože žalobca požaduje úroky z omeškania zo sumy 8 161,92 €, v ktorej je zahrnutá aj vyčíslená suma zmluvných úrokov vo výške 629,05 €, pričom úroky z omeškania je možné požadovať len v prípade omeškania dlžníka so zaplatením pohľadávky, ktorou sa rozumie peňažné plnenie - istina, na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu. Žalobca nemôže požadovať zaplatenie úrokov z omeškania aj zo sumy úrokov, pretože právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva, nemá veriteľ s poukazom na to, že ani Občiansky a ani Obchodný zákonník mu takúto možnosť nepriznáva. Pokiaľ teda súd prvej inštancie priznal žalobcovi úroky z omeškania aj z vyčíslených úrokov z úveru, vec nesprávne právne posúdil a keďže súd prvej inštancie nemal dôvod odmietnuť sa zaoberať obsahom podania žalovaným zo dňa 18. 12. 2019, mal sa podľa žalovaných vysporiadať aj so žiadosťou žalovaných na priznanie možnosti splátok dlhu, ktorý majú voči žalobcovi, nakoľko žalovaní v predmetnom podaní pre prípad, že budú zaviazaní na zaplatenie žalovanej sumy požadovali, aby im bolo umožnené jej splácanie v pravidelných mesačných splátkach. Zdôraznili, že v prílohe uvedeného podania predložili súdu aj listinné dôkazy na preukázanie ich finančnej situácie. Súd prvej inštancie tým, že nevykonal dokazovanie aj ohľadom predložených listinných dôkazov, založil odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

2.1 V nadväznosti na uvedené žalovaní v odvolaní uviedli, že predloženými listinnými dôkazmi dostatočným spôsobom preukázali skutočnosť, že im ich finančná situácia neumožňuje zaplatiť žalovanú sumu naraz. Zdôraznili, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nespochybovali a nerozporovali samotný nárok na zaplatenie dlžnej peňažnej pohľadávky žalobcu, nakoľko sú si vedomí svojej povinnosti o nevyhnutnosti zaplatenia dlžnej sumy; v priebehu konania však deklarovali, že zaplatenie celej žalovanej sumy naraz nie je, a to aj s prihliadnutím na výšku žalovaného nároku, v ich možnostiach, preto navrhli, aby im súd povolil splácať dlh v mesačných splátkach vo výške 70 €, prípadne vo výške, ktorú bude súd považovať za adekvátnu a primeranú. Zdôraznili, že majú úprimnú a reálnu snahu postupne vyrovnáť svoj dlh voči žalobcovi, preto začínajú pravidelne poukazovať žalobcovi mesačne sumu 70 €, ktorá je aktuálne v ich reálnych finančných schopnostiach a možnostiach s tým, že ak im to ich neskoršia finančná situácia dovolí, budú splácať dlh aj vo vyššej sume. Poukázali na to, že predkladajú súdu doklad o vykonaní úhrady 70 € v prospech žalobcu zo dňa 15. 01. 2020 za účelom potvrdenia vierohodnosti vyššie uvádzaných tvrdení. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 8 161,92 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7 532,87 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 70 €, so splatnosťou splátky vždy k poslednému dňu v tom - ktorom mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhému žalovanému.

3. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie aj žalobca, a to proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, pričom uviedol, že odvolanie podáva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti nároku na zmluvné úroky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že namieta dôvody nepriznania žalobou uplatneného úroku za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a chce uviesť, že žalobou uplatnený nárok na zmluvný úrok za úver od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich reálneho vrátenia (nie len do momentu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru) vyplýva priamo z Obchodného zákonníka a nevyklúčujú ho ani žiadne ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, či ustanovenia iného právneho predpisu prijatého na ochranu spotrebiteľa.

3.1 Poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30. 07. 2019, kde najvyšší súd v odseku 16. odôvodnenia uznesenia uviedol, resp. konštatoval oprávnenosť nároku dodávateľa voči spotrebiteľovi na úroky za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

3.2 Zdôraznil, že aplikácia Obchodného zákonníka na právny vzťah založený zmluvou o úvere vyplýva priamo z uvedeného zákona, z kogentného ustanovenia § 1 Obchodného zákonníka a § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka v rozsahu, v akom neodporujú úprave obsiahnutej v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Citované ustanovenie priznáva veriteľovi právo požadovať nielen vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov, ale zároveň aj právo na úroky z úveru za stav nedostatku, absencie požičanej sumy istiny úveru. Veriteľ totiž podľa názoru žalobcu až do reálneho vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov nemá skutočnú možnosť disponovať s týmito prostriedkami a stráca zisk. Úroky za úver sú vlastne plnením zo strany žalovaných ako cena obetovanej finančnej príležitosti žalobcu nakladať s poskytnutými peňažnými prostriedkami a dosiahnuť zisk. Možnosť disponovať s peňažnými prostriedkami žalobcu nemá až do momentu ich vrátenia, nie len do momentu splatnosti úveru. Nakoľko požičané peňažné prostriedky sú v dispozícii žalovaných, hoci protiprávne, žalobca naďalej s nimi nemôže nakladať. Zosplatenie úveru je výslovným právom veriteľa a ochranou veriteľa v prípadoch, ak si dlžníci neplnia povinnosti riadne a včas a je zjavné, že sa žalobca nemôže domôcť svojho plnenia. Sankciou je jedine úrok z omeškania, ktorý vyplýva priamo zo zákona a núti dlžníkov, aby čím najskôr uhradili dlžnú pohľadávku veriteľa pod hrozbou narastania pohľadávky vo forme úrokov z omeškania. Účelom ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je podľa žalobcu poskytnúť veriteľovi právne prostriedky na jeho ochranu pre prípad omeškania dlžníka s plnením splátok úveru, nie zhoršenie postavenia veriteľa oproti postaveniu, ktoré mal pred uplatnením práva na zosplatenie úveru. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zhoršil postavenie veriteľa tým, že zaviazal dlžníkov zaplatiť mu úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, čo predstavuje nižší úrok ako bol zmluvne dojednaný úrok za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne. Splatosťou úveru nezaničí povinnosť dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Povinnosť dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky za úver nie je novou povinnosťou, ktorú by dlžník pred tým nemal. Zmena podmienok potom spočíva v tom, že sa celá pohľadávka stáva splatnou na žiadosť veriteľa bez ohľadu na dohodnutú lehotu splatnosti úveru. Ustanovenie § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka spája povinnosť platiť úroky s povinnosťou vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. A contrario, pokiaľ nedôjde k vráteniu poskytnutých peňažných prostriedkov, dlžník je povinný platiť úroky z úveru, a teda nie len do doby vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. V naväznosti na uvedené poukázal žalobca v odvolaní na ust. § 13 ods. 2 a na ust. § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., na ust. § 503 ods. 3 a na ust. § 506 Obchodného zákonníka. V závere odvolania žalobca uviedol, že zároveň dáva podnet na opravu prvej výrokovej vety rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko napriek solidárnemu záväzku dlžníkov a petito žalobného návrhu, súd prvej inštancie neurčil solidárnu zodpovednosť žalovaných 1/ a 2/ v I. výrokovej vete rozsudku, pričom správne mali byť žalovaní zaviazaní „spoločne a nerozdielne“, tak ako to navrhol žalobca v petite žaloby. V závere odvolania žalobca uviedol, že vzhľadom na v odvolaní uvedenú argumentáciu žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi úrok za úver vo výške 6,59 % p. a. ročne zo sumy 7 419,62 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia.

3.3 Vo vyjadrení k odvolania žalobcu právny zástupca žalovaných uviedol, že pokiaľ žalobca napáda odvolaním výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie, tak žalovaní považujú za potrebné uviesť, že rozsudok súdu prvej inštancie je v odvolaní žalobcu napadnutom výroku II. vecne správny. Poukázali pritom na svoje predchádzajúce vyjadrenia a odvolanie. Poukázali na to, že súd prvej inštancie v odseku 24. odôvodnenia rozsudku podal zrozumiteľné a jasné argumenty, prečo žalobcovi neprináleží po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nárok na zmluvne dohodnuté úroky. Zo strany súdu prvej inštancie nedošlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. Pokiaľ žalobca vo svojom odvolaní poukazuje na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, tak žalovaní považujú za potrebné uviesť, že citované ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka upravuje otázku splácania úrokov výlučne pre prípad predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka. Aplikácia citovaného ustanovenia aj na prípady splácania úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, je preto podľa žalovaných nenáležitá. Pokiaľ žalobca poukazuje ďalej v odvolaní na ustanovenia § 13 ods. 3 a § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré upravujú otázku splácania úrokov pre prípad uplatnenia práva spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere bez uvedenia dôvodu v lehote 14 kalendárnych dní, resp. pre prípad splatenia spotrebiteľského úveru pred dohodnutou lehotou splatnosti, tak aplikácia citovaných ustanovení aj na prípady splácania úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nie je preto opäť podľa žalovaných na mieste. V uvedenej súvislosti právny zástupca žalovaných vo vyjadrení k

odvolaniu žalobcu uviedol, že poukazuje na § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Z vyššie citovaného podľa právneho zástupcu žalovaných vyplýva, že úroky sú splatné v momente, kedy sa stane splatným záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky, resp. zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov. Neexistuje zákonné ustanovenie (a to ani v Obchodnom zákonníku), ktoré by dlžníka zaviazovalo hradiť veriteľovi zmluvné úroky aj po splatnosti záväzku vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov. Práve naopak, zo znenia ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka je podľa právneho zástupcu žalovaných zrejmé, že veriteľ je oprávnený na zmluvné úroky len do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko bol rozsudok napadnutý tak odvolaním žalobcu ako aj žalovaných, žalovaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu v závere vyjadrenia k odvolaniu žalobcu navrhli aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 8 161,92 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7 532,87 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 70 €, so splatnosťou vždy k poslednému dňu v tom - ktorom mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhému žalovanému. Vo výroku II. žalovaní navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Zároveň si uplatnili nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a žalovaných 1/ a 2/ v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním žalobcu a žalovaných 1/ a 2/ napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z nižšie uvedených dôvodov v celom rozsahu podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalobcu a žalovaných 1/ a 2/.

6. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodného zákonníka (ďalej „Obchodný zákonník“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy; zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. Podľa § 503 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

8. Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

9. Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

10. Podľa § 369 ods. 1, 2 a 3 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

11. Podľa § 1 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu

celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka (ďalej „Občiansky zákonník“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Po prejedaní odvolania žalobcu z hľadiska vyššie uvedenej odvolacej námietky uplatnenej žalobcom v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v časti úroku z úveru vo výške 6,59 % p. a. ročne zo sumy 7 419,62 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia zamietol, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, tak je potrebné uviesť, že predmetná zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z.. Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností zmluvných strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenie otázok za akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere (§ 497 a nasledujúce). Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

18. Z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1, vete prvej Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva

zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

19. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplateniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

20. Pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že ich výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

21. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovený úrok (cena peňazí) teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je porušením ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

22. Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru prináleží veriteľovi úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností zaplatil dlžník veriteľovi ako cenu peňazí. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ súd prvej inštancie žalobu v časti úroku z úveru vo výške 6,59 % p. a. ročne zo sumy 7 419,62 € od 19. 04. 2018 zamietol, bez toho aby dokazovaním vykonaným v potrebnom rozsahu skúmal či predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje (a v ktorom konkrétnom zmluvnom ustanovení) dojednanie o povinnosti žalovaných (dlžníkov) platiť žalobcovi (veriteľovi) úroky z úveru aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, tak jeho rozhodnutie je predčasné a nezodpovedá aktuálnej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky premietnutej do uznesenia sp. zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16. júna 2020 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2021.

23. Z uvedeného dôvodu posúdil odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní žalobcu napadnutom výroku II. (ktorým súd prvej inštancie v časti úroku z úveru vo výške 6,59 % p. a. ročne zo sumy 7 419,62 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia žalobu zamietol) za predčasne vydaný a nesprávny, ktorá skutočnosť zakladá dôvod na to, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ CSP zrušil a aby podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie v uvedenej časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Pokiaľ ide o výrok I., proti ktorému podali v určitej v odvolaní vymedzenej časti odvolanie žalovaní, odvolací súd uvádza, že po prejednaní odvolania žalovaných z hľadiska odvolacích námietok uplatnených žalovanými v odvolaní v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/, písm. e/ a písm. h/ CSP, dospel k záveru, že v rámci vyššie uvedených odvolacích námietok vytýkali žalovaní súdu prvej inštancie dve pochybenia: a) to, že „súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok z omeškania z nesprávnej sumy 8 161,92 €, do ktorej je zahrnutá aj suma vyčísleného zmluvného úroku vo výške 6,59 % ročne z dlžnej sumy do 18. 04. 2018 v sume 629,05 €“ a b) to, že „súd prvej inštancie nezobral do úvahy podanie ich právneho zástupcu zo dňa 18. 12. 2019, ktoré bolo podľa doručky vrátenej ich právnomu zástupcovi doručené súdu prvej inštancie už dňa 18. 12. 2019 o 12:54 hod., pričom v uvedenom podaní okrem iného žiadali, aby im súd umožnil splácať dlh, ktorý majú voči žalobcovi (veriteľovi) v mesačných

splátkach vo výške 70 € alebo v inej primeranej výške, ktorú na základe dokazovania vykonaného listinnými dôkazmi, ktoré pripojili k predmetnému podaniu určí súd ako primeranú a adekvátnu, čím bol založený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a písm. e/ CSP.

25. Po prejednaní odvolania žalovaných v časti týkajúcej sa žalobcovi súdom prvej inštancie priznaného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne za omeškание žalovaných s úhradou úroku z úveru vo výške 6,59 % p. a. ročne, vyčísleného z dlžnej sumy do 18. 04. 2018 v sume 629,05 €, ktorá suma je súčasťou sumy 8 161,92 €, odvolací súd uvádza, že s poskytnutím peňažných prostriedkov sa viaže aj povinnosť platiť úroky z úveru (§ 497 Obchodného zákonníka). Úroky z úveru (zmluvné úroky) sú osobitnou peňažnou náhradou, súvisiacou s poskytnutím peňažných prostriedkov. V súvislosti s omeškáním s úhradou dlžného zmluvného úroku vyčísleného (kapitalizovaného) do mimoriadnej splatnosti úveru je možné bez pochyby požadovať platenie úrokov z omeškania, čo vyplýva aj z ustálenej súdnej praxe (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 35/2020 zo dňa 24. 09. 2020), preto v tejto časti nepovažuje odvolací súd odvolanie žalovaných za dôvodné. Za dôvodné však odvolací súd považuje odvolanie žalovaných v časti, ktorá sa týka podania právneho zástupcu žalovaných zo dňa 18. 12. 2019, na ktoré súd prvej inštancie neprihliadol s odôvodnením, že mu bolo predložené oneskorene - po vyhlásení rozsudku, s ktorým záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožňuje, pretože z obsahu spisu je zrejmé, že predmetné podanie právneho zástupcu žalovaných bolo súdu prvej inštancie doručené 18. 12. 2019 o 12:54 hod., t. j. pred konaním pojednávania dňa 19. 12. 2019, pričom bolo úlohou administratívy predložiť ho konajúcemu sudcovi tak, aby sa mohol s ním oboznámiť ešte pred pojednávaním. Pokiaľ k tomu nedošlo, uvedená skutočnosť nemôže byť v neprospech ktorejkoľvek strany sporu, teda ani žalovaných. Z uvedeného je zrejmé, že ak súd prvej inštancie na uvedené podanie žalovaných a k nemu pripojené listinné dôkazy neprihliadol, dopustil sa pochybenia spadajúceho pod odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) a ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, preto odvolací súd vyhodnotil odvolanie žalovaných v tejto časti ako opodstatnené.

26. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že považuje za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o tú časť I. výrokovej vety odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorej súd prvej inštancie priznal žalobcovi voči žalovaným nárok na zaplatenie sumy vo výške 8 161,92 € a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 161,92 € od 19. 04. 2018 do zaplatenia, tak v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie jednak vecne správne (priznanie vyčísleného úroku z úveru v sume 629,05 € ako súčasťou sumy 8 161,92 €) a jednak odvolaním nedotknuté (priznanie zvyšnej časti žalovanej istiny a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 161,92 € od 19. 04. 2018 až do zaplatenia), keďže však vyššie uvedená nesprávnosť v procesnom postupe súdu prvej inštancie, zakladajúca odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, ktorej súčasťou je aj nevykonanie dokazovania listinnými dôkazmi pripojenými k podaniu právneho zástupcu žalovaných zo dňa 18. 12. 2019, preukazujúcimi finančnú situáciu žalovaných, môže byť v prípade záveru súdu prvej inštancie o splnení predpokladov na priznanie možnosti žalovaným splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach, dôvodom na preformulovanie celého výroku I., (do ktorého súd prvej inštancie musí ešte doplniť vzhľadom na solidárnu povahu záväzku žalovaných voči žalobcovi aj slovné spojenie „spoločne a nerozdielne“), odvolací súd zrušil odvolaním žalobcu a žalovaných napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu (t. j. v celom I., II. a aj v súvisiacom III. výroku o trovách konania).

27. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci na ďalšie konanie bude v rámci doplneného dokazovania skúmať, či Zmluva o úvere č. 0392108/1/08 zo dňa 27. 09. 2013 obsahuje zmluvné dojednanie o povinnosti žalovaných (dlžníkov) platiť žalobcovi (veriteľovi) úroky z úveru aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a o ktoré zmluvné dojednanie konkrétne ide a na základe skutkového stavu zisteného doplnením dokazovania v naznačenom smere v časti úroku z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v súlade s právnym názorom NS SR vyjadreným v uznesení sp. zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16. júna 2020 opätovne rozhodnúť; v novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie podľa ust. § 396 ods. 3 CSP aj o trovách tohto odvolacieho konania. Rovnako bude úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci na ďalšie konanie vykonať dokazovanie listinnými dôkazmi, pripojenými k podaniu právneho zástupcu žalovaných zo dňa 18. 12. 2019, preukazujúcimi finančnú situáciu žalovaných a na základe výsledkov dokazovania vykonaného v uvedenom rozsahu potom rozhodnúť, či sú na strane žalovaných splnené predpoklady na to, aby im súd povolil splniť povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím v splátkach. Zároveň súd prvej inštancie, tak ako bolo vyššie uvedené, naformuluje výrok I. správne tak, aby bola

vo vzťahu k žalovaným zohľadnená skutočnosť, že sú solidárnymi dlžníkmi žalobcu, teda sú povinní zaplatiť žalobcovi rozhodnutím súdu priznanú sumu istiny a úroku z omeškania spoločne a nerozdielne.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).